

คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๓๖/๒๕๖๐

ศาลปกครองอุดรธานี
ศาลจังหวัดอุดรธานี

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายที่ดิน

คดีที่เอกชนยื่นฟ้องกรมทางหลวงซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองว่า ดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน ตัดผ่านที่ดินบางส่วนในแต่ละแปลงของผู้ฟ้องคดีแต่ละคนโดยไม่จ่ายค่าชดเชย ต่อมามีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อขยายทางหลวงแผ่นดินสายดังกล่าว แต่ไม่จ่ายค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเวนคืน ขอให้จ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน และค่าเสียหายจากการขาดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ที่ดินที่ใช้ก่อสร้างได้มาโดยราษฎรร่วมกันอุทิศให้ก่อสร้าง ผู้ถูกฟ้องคดีได้ครอบครองใช้ประโยชน์เป็นทางหลวงเป็นเวลาประมาณ ๓๐ ปี จึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และที่ดินที่ทางหลวงตัดผ่านไม่ใช่ที่ดินของผู้ฟ้องคดี จึงไม่มีสิทธิฟ้องเรียกร้องค่าทดแทนที่ดิน ผู้ถูกฟ้องคดีได้ก่อสร้างทางหลวงโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ขอให้ยกฟ้อง เห็นว่า ตามคำฟ้องและคำให้การ คู่ความยังโต้แย้งกันอยู่ว่าที่ดินพิพาทเป็นของฝ่ายใด ดังนั้น การที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ความเสียก่อนว่าที่ดินที่ใช้ก่อสร้างถนนทางหลวงพิพาทเดิมนั้นเป็นของผู้ฟ้องคดีตามที่กล่าวอ้างหรือเป็นที่สาธารณประโยชน์เป็นสำคัญ แล้วจึงจะพิจารณาประเด็นอื่นต่อไป คดีนี้จึงเป็นการฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดี อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม